

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Horthy

Cím:

Nemzeti Ujság

Forrás:

Byp.

(Hélv)

1920. 7/2

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Horthy elnök

Idő

"1920"

Személy

Horthy.

— A „Nemzeti Ujság” eredeti tércéje. —

Ha róla van szó, minden más képet elhomályosít az a jelenet, mikor bevonult a magyar fővárosba. A metsző szél arcába csapdosta az ólmos esőt a Gellért-szálló előtt, de ő azért szemrebbenés nélkül ült fehér lován, mint egy antik bronzszobor: az erő és méltóság maga. Féloldalt fordulva hallgatta a polgármester színtelen körmondatait, üresen kongó frázisait a békéről és bocsánatról, a megértésről és feledésről, mintha nem is érezné, hogy ezer szem fürkészi az arcát, vajjon nem lehetne-e el a gondolatait?...

Aztán, mikor a polgármester elhallgatott, pár pillanatra csak az eső csobogását és a zászlók verdeső lobogását lehetett hallani. Majd, mint hogyha messziről jönne, századok patinájától tompa harangszóként csendült fel a szava. Már az első mondattal belemarkolt mindnyájunk szívébe s a megváltás, a felszabadulás boldogságának titáni örömeiben felujjongott a tömeg, noha ostorcsapásként érték a kemény szavak: a felháborodás, a harag, a büns Budapest tetemrehívása. Nem békét és bocsánatot, hanem vezeklést és megtorlást hirdetett ez a hang, de rendet és nyugalmat is, hogy fel lehessen építeni és vissza lehessen szerezni, amit a csőcselék lerombolt és elcsozázott.

— *Mi parancsolunk és ők engedelmeskedni fognak.* — mondta: és lángba borult az arca, mialatt a szavak ugy-csil ordultak fogai között, mint az összecsapó kardok csattogása.

És beváltotta a szavát. Sasállás vezérei fénken tartják a sötétben bujkáló vörös rémet, amely hol itt, hol ott még mindig próbálkozik az izgatással. Nem erőszakkal, nem is

terrorral dolgozik, csak vasfegyelemmel és éberséggel. Tulajdon energiáját és szervező tehetségét sokszorozza meg tisztjeiben, akik rajongó szeretettel teljesítik parancsait, szinte ellesik minden gondolatát, mert mindenekelőtt és fölött a páratlan katonát látják benne, aki nem a hazából, hanem a hazának él és nem parádézik, hanem terhes méltóságnak tudja a rangját.

Repeső vágyak, biztató remények záloga volt a neve már akkor is, amikor még vörös rongyok éktelenítették el Budapest utcáit. A legdurvább proletár-erőszak napjaiban, amikor senkise volt bizonyos abban, hogy virradóra nem kerül-e a forradalmi törvényszék elé, ugy emlegette nevét ez a város, mint Hindenburgét a németek a tannenbergi győzelem után. Még nem csinált semmit, — a «hadserege» is csak egy mindenre elszánt, maroknyi tiszt csapat volt, — de a hír csillagja már fényt vetett reá és glóriás dicsőséggel övezte körül. Az agyonsanyargatott milliók sóvárgó óhajta előlegezett neki mindent, — hatalmat és méltóságot, hódoló rajongást és hálás elismerést. A haza atyjának, a nemzet megmentőjének hívták már akkor is, amikor még oly gyönge és tehetetlen volt, hogy ki se birt bontakozni ellenségeinek fojtogató gyűrűjéből.

Ma már ő a helyzet ura és kezében tartja az ország sorsát. Nemcsak azért, mert a nemzetgyűlés megválasztotta kormányzó-nak, hanem azért is, mert az ország hadserege az övé. Az övé, — abban az értelemben, hogy ez a hadsereg tűzön-vízen keresztül megy érte és vele: alárcsak tengerész-katonái, amikor öröklé emlékezetes, bravuros flotta-támadásaival megdöbentette a világot. Mint hadvezér, ezekben a hőstettekben

mutatta meg katonai erényeit. Ezekből tudjuk, hogy elszánt és vakmerő, de nem kalandor. Lábhoz tett fegyverrel várja az alkalmat, — de mihelyt kínálkozik: nyomban lecsap rá, mint a héja és az utolsó lehetőségig kiaknázza. A határnál azonban megáll és kétes eredményekért nem kockáztatja az elért sikert. Nincs meg benne a Napoleon zseniális idegessége: inkább a Fabius Cunctator taktikáját követi; de a históriából tudjuk, hogy a Napoleonok elbuknak, a Fabiusok ellenben fölhajtanak a Capitóliumra.

Ugyenezek a nagy kvalitások avatják elsőrendű diplomatává. Az entente már akkor elismerte őt a «magyar nemzeti hadsereg» fővezérének, amikor elismert «magyar kormány» még nem is volt. Hiábavaló volt a csehek és osztrákok, a szerbek és oláhok minden áskálódása: a fővezér ugy megvetette lábát az ősi Pannóniában, hogy onnan se ki nem parancsolhatták, se megtámadni nem merték. A román megszállás alatt tilos volt Budapesten kinyomatni a Horthy nevet — és arcképét is csak a «Képes Krónika» merte közreadni: — de azért a síófoki főhadiszállást egyképpen respektálták a szerbek és oláhok, sőt a «fővezér» megmozdulásának egy-egy áhírére alarmokat fújtak és lövészárkokat ásattak ijedtükben.

Azóta ez a «nemzeti hadsereg», melynek hivatása a rend fentartása, számban és erőben megnövekedett, fővezére pedig az ország kormányzója lett. Vagyis: Ura az ország haderejének és intézője a külpolitikának. Históriai missziója tehát most kezdődik csak voltaképpen és most bontogatja szárnyait az a «nemzeti reneszánsz», amelynek tempóját és sikerét a kormányzó és fővezér zsenialitása szabja